

Nr 510.

Av herrar **Olsson** i Mora och **Andersson** i Rasjön, i *anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 53, angående ändring i gällande bestämmelser rörande lokal postförsändelse.*

I proposition nr 53 till årets riksdag föreslås viss ändring i gällande bestämmelser rörande lokal postförsändelse. Ändringen avser sådan utsträckning av lokalpostbegreppet, att försändelse, som postbehandlas allenaast inom städer och köpingar samt större samhällen, skall befordras för lokal avgift oberoende av det sätt, på vilket befordringen sker. Enligt hittills tillämpade grunder har lokalporto icke fått användas vid befordran med lantbrevbärare.

Frågan om utvidgning av lokalportobegreppet har flera gånger varit föremål för riksdagens prövning. Vid 1925 års riksdag väcktes sålunda i andra kammaren tvenne motioner, vari påpekades ändringar i bestämmelserna rörande lokalportot i syfte att tillförsäkra jämväl landsbygden någon delaktighet i den förmån, som städer och samhällen ägde i ett dylikt lägre porto. I båda motionerna föreslogs, att befordran med lantbrevbärare icke skulle utesluta från användandet av den lägre portosatsen. Motionerna avstyrktes av vederbörande utskott, sedan yttrande i ärendet avgivits av kungl. generalpoststyrelsen. I detta yttrande framhöll styrelsen bland annat en del icke önskvärda konsekvenser, som skulle uppstå, därest lokalportot finge användas jämväl vid befordran med lantbrevbärare. Samtidigt uttalade emellertid generalpoststyrelsen, att den funne syftet med motionerna behjärtansvärt, och sade sig icke ämna underlåta att verkställa en utredning i den föreliggande frågan. I enlighet med utskottets förslag blevo motionerna av riksdagen lämnade utan bifall.

Den nu framlagda propositionen avser icke någon utsträckning av lokalportoanvändningen på landsbygden. Ej heller återfinnes i generalpoststyrelsens i propositionen återgivna framställning i ärendet något uttalande, som tyder på, att den av styrelsen år 1925 i utsikt ställda utredningen verkställts. Emellertid ifrågasattes nu i förslaget, att lokalförsändelse skall kunna befordras jämväl av lantbrevbärare. Det förefaller alltså, som om ett av de väsentliga skäl, varpå generalpoststyrelsen år 1925 byggde sitt avstyrkande av förslagen om ökade förmåner åt landsbygden i lokalposthänseende, icke längre skulle vara giltigt i samma grad som tidigare.

De i ovanberörda motioner år 1925 framförda synpunkterna kunna alltjämt med samma styrka göras gällande. Så som lokalportobegreppet är bestämt och även som det nu föreslås utvidgat i propositionen,

är det alltjämt utan praktisk betydelse för landsbygden. Såvida en försändelse vid en landsbygdspostanstalt inkommer eller utbäres genom lantbrevbärare måste den åsättas riksporto. Liknande är förhållandet vid befordran mellan korrespondenter utefter lantbrevbäringslinjen, även om dessa icke bo längre än något hundratal meter ifrån varann. Det kan icke gärna vara rimligt att så gott som helt och hållet förmå landsbygdens innevånare den postala förmån, som den lägre avgiften vid lokalbefordran innebär, samtidigt som exempelvis i Stockholms lokalportoområde över en halv miljon människor kunna korrespondera med varandra till denna lägre avgift. Den eventuella inkomstminskning, som postverket skulle få vidkännas på grund av en utvidgning av lokalportoförmånen för landsbygden, kan icke få anföras som motiv emot en mera rättvis reglering av förhållandena på området.

Den bästa och enklaste utvägen härvidlag synes vara, att en postanstalts adressområde också finge utgöra dess lokalportoområde, så att försändelser, som lämnades inom området och befordrades med postförare, lantbrevbärare, brevbärare eller på annat sätt till adressat inom samma adressområde, direkt eller över postanstalt, taxerades som lokal försändelse. Härigenom skulle ingen tvekan behöva uppstå hos den korresponderande allmänheten, då en avsändare alltid visste, att lokalporto gällde till adressater, som hade samma postadress som dit, där han själv befann sig. Naturligtvis förutsattes, att särskilda, större lokalpostområden skulle kunna bestämmas, så som hittills varit fallet.

Beträffande den i propositionen föreslagna ändringen förefaller det, som om avgränsningen av lokalportoområde för de fall, varom där är fråga, ändock skulle komma att bereda vissa svårigheter. Det torde sålunda bli svårt att i praktiken avgöra, var ett samhälle slutar och landsbygden tar vid. Flera städer och köpingar äro omgivna av tätbyggda, stadslignande byar som successivt glesna ut och småningom övergå i landsbygd. Så framt det icke är meningen att dra lokalportogränsen strikt efter den administrativa skiljelinjen mellan de olika samhällsbildningarna, uppstår väl alltid tvekan om var gränsen bör gå, och ur den synpunkten förefaller värdet av den föreslagna ändringen tvivelaktigt. Även därvidlag vore en bestämning av lokalportoområdet till att omfatta adressområdet enklare och klarare.

Därest riksdagen icke skulle anse det möjligt att utan närmare utredning bifalla ovan skisserade förslag, torde det vara lämpligast att den nu föreliggande propositionen avslås och nytt förslag i ärendet begäres, däri jämväl landsbygdens berättigade intressen tillgodoses. Någon större olägenhet av ett dylikt uppskov behöver icke befaras.

På grund av vad ovan anförts hemställas,

att riksdagen vid behandling av Kungl. Maj:ts proposition nr 53 med förslag till ändring i gällande

bestämmelser rörande lokal postförsändelse måtte besluta sådana ändrade grunder, att en postanstalts adressområde och dess lokalportoområde komma att sammanfalla.

Om detta yrkande icke kan bifallas, hemställas,

att riksdagen med avslag å Kungl. Maj:ts proposition nr 53 måtte begära ny utredning och förslag till bestämmelser rörande lokalporto med beaktande av att landsbygden i större grad än hittills kan bliva delaktig av den förmån, som lokalportot innebär.

Stockholm i januari 1934.

Gustaf Andersson

i Rasjön.

A. Olsson

i Mora.

